

Persbericht 1: Jaarboek 2003 van het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen

Op 20 december 2004 is verschenen het *Jaarboek 2003 van het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, met daarin onder meer de volgende artikelen:

DE NOMENKLATOERA IN NEDERLAND. Over het verschijnsel van partijpolitieke benoemingen - N. Baakman

In 1998 schreef de Raad voor het Openbaar Bestuur dat "de facto het lidmaatschap van een der (grote) politieke partijen een noodzakelijke voorwaarde is voor benoeming in een openbare functie". Uit (nog niet geheel afgerond) empirisch onderzoek van de bestuurskundige Baakman over de periode 1900-2000 blijkt dat de ROB geen ongelijk heeft. Het verschijnsel blijkt schering en inslag bij de benoeming van burgemeesters, commissarissen van de Koning(in), secretarissen- en directeuren-generaal, leden van de Raad van State en van de Algemene Rekenkamer, bestuurders van de publieke omroep, kroonleden van de Sociaal-Economische Raad, de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, het Commissariaat voor de Media en allerlei andere zelfstandige bestuurs- en adviesorganen.

In deze beschouwing zoekt Baakman naar een structurele verklaring voor het feit dat aan het einde van de twintigste eeuw in Nederland de belangrijkste openbare functies vrijwel alleen nog maar openstonden voor leden van (gouvernementele) partijen. Volgens hem willen partijen zoveel mogelijk posten door loyale partijgenoten laten bezetten om zo enerzijds meer macht te kunnen uitoefenen en anderzijds trouwe, verdienstelijke partijleden te kunnen belonen.

'KATHOLIEKE' OF 'PROTESTANTSE' COALITIEVORMING? De formatie van het Rotterdamse college in 2002 - R. van Schendelen

De hoogleraar politicologie Van Schendelen raakte in 2002 als informateur betrokken bij de vanwege Pim Fortuyn en zijn lijst Leefbaar Rotterdam fameuze formatie van het college van burgemeester en wethouders in Rotterdam. In dit artikel geeft hij een beeld achter de schermen van de formatie in de Maasstad en zet hij de door hem gevolgde aanpak uiteen. Naar zijn mening kan de Haagse partijpolitiek van de Rotterdamse casus 2002 leren. Volgens Van Schendelen is de Haagse methode bijna altijd 'protestants' of 'Hollands' en de Rotterdamse van 2002 is 'katholiek' of 'Belgisch'. Bij de kabinetsformatie in Den Haag inventariseert men eerst de beleidsverschillen tussen partijen, vormt daaromheen werkgroepen, institutionaliseert het wantrouwen en poogt de dan geaccentueerde verschillen alsnog te overbruggen met detailafspraken. Bij de soepele, in Rotterdam gepraktiseerde aanpak begint men met wat overlapt, creëert hieromheen een sfeer van euforie en overbrugt men soepel de resterende verschillen die er altijd zijn. Van Schendelen spreekt de wens uit dat Haagse politici hiervan leren; "want hun formaties, een uitzondering daargelaten, acht ik een periodieke wanvertoning van tijdverspillend amateurisme".

Verder in het Jaarboek 2003 van het DNPP:

- Joop Hippe, Paul Lucardie en Gerrit Voerman, *Kroniek 2003. Overzicht van de partijpolitieke gebeurtenissen van het jaar 2003*
- A. Krouwel, *De gedaantewisseling van politieke partijen. Een theoretisch ontwikkelingsmodel*
- A.P.M. Lucardie, *Ex Oriente Lux. Nieuwe partijen in Nederland vergeleken met Duitse soortgenoten*
- D.F.J. Bosscher, *De buitenkant van Fortuyn*
- P. Castenmiller en H. Tjalma-den Oudsten, *De ontdekking van het raadslid*

Voor meer informatie:

G. Voerman

Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen

Postbus 559

9700 AN Groningen

tel. (050) 3636830

fax. (050) 3637256

e-mail: g.voerman@ub.rug.nl